

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3186/2018
20.05.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници из радног односа тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Горан Рајић адвокат из ..., против тужене „Галеника“ АД Београд - Земун, чији је пуномоћник Тања Неранчић Савић адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2368/18 од 02.08.2018. године, у седници већа одржаној дана 20.05.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2368/18 од 02.08.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пријеполу П1 89/18 од 22.05.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и поништено решење в.д. директора тужене о отказу уговора о уређењу међусобних права, обавеза и одговорности број ... од 19.11.2013. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да на име трошкова парничног поступка плати тужилци износ од 255.750,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2368/18 од 02.08.2018. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Пријеполу П1 89/18 од 22.05.2018. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. и члана 441. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужене није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Тужена посебно не указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка из става 2. наведеног члана, које су законом предвиђене као разлози за

ревизију. Нису основани наводи ревизије о битним повредама одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП јер другостепени суд није погрешно применио одредбе о доказивању и оцени доказа.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је у радном односу код туженог од 01.11.1995. године. Анексом уговора о раду од 20.07.2012. године распоређена је на послове ... фабрике парафармацеутике у Тужени је, поводом понуде Владе Републике Србије од 11.07.2013. године, обавестио запослене да се од 11.07.2013. године до 10.08.2013. године могу пријављивати за једну од предложених опција решавања вишка запослених по основу добровољног социјалног програма. Тужила није поднела пријаву за добровољни престанак радног односа у складу са тим обавештењем. Одлуком туженог од 16.07.2013. године о започињању поступка решавања вишка запослених предвиђено је да ће вишак запослених бити утврђиван по принципу добровољности, што је предвиђено и Програмом решавања вишка запослених који је Надзорни одбор тужене донео истог дана. Саставни део овог Програма је списак запослених који су изразили жељу да им престане радни однос уз исплату отпремнине. Тужила се налази на том списку, иако се није добровољно пријавила за престанак радног односа. Програм решавања вишка запослених од 16.08.2013. године одобрила је Влада Републике Србије Закључком од 08.11.2013. године. Одлуком туженог од 29.08.2013. године измењен је табеларни део Правилника о организацији и систематизацији послова, тако што је од 01.09.2013. године у сектору производње - Фабрика парафармацеутике, укинут погон ... и сва радна места у том погону. Надзорни одбор тужене је 16.09.2013. године донео Предлог програма решавања вишка запослених, а 14.10.2013. године и Одлуку о усвајању Програма решавања вишка запослених. Тужили је уговор о раду отказан решењем од 19.11.2013. године због престанка потребе за обављањем послова услед укидања погона ... и свих радних места у њему, са позивом на Предлог програма решавања вишка запослених од 16.09.2013. године и Одлуку Надзорног одбора од 14.10.2013. године о усвајању Програма решавања вишка запослених. Тужена није доставила Програм решавања вишка запослених, усвојен Одлуком њеног Надзорног одбора од 14.10.2013. године.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је нужан услов за законитост решења о отказу уговора о раду из разлога прописаног чланом 179. тачка 9. Закона о раду („Службени гласник Републике Србије“, број 24/05 ... 54/09) постојање Програма решавања вишка запослених, у ситуацији када постоји законска обавеза послодавца да исти донесе. Оспорено решење о отказу уговора о раду, по становишту судова, није донето сагласно одредбама Закона о раду којима су предвиђене дужности послодавца приликом решавања вишка запослених, јер тужена није доставила Програм решавања вишка запослених који је Надзорни одбор усвојио одлуком од 14.10.2013. године, и на основу којег је тужили отказан уговор о раду, тако да је радни однос тужиле престао незаконито.

Изложено правно становиште прихвата и Врховни касациони суд, налазећи да нису основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Законитост решења о отказу уговора о раду из разлога предвиђеног чланом 179. тачка 9. Закона о раду, у тексту важећем у време када је тужили отказан уговор о раду,

претпоставља процедуру прописану тим законом. Из одредби наведеног закона следи да је послодавац дужан да утврди предлог програма за решавање вишка запослених и да га достави на мишљење репрезентативном синдикату и републичкој организацији надлежној за запошљавање (члан 155. став 2), а затим и Програм решавања вишка запослених са одређеном садржином (члан 155. став 1).

У конкретном случају, тужени је 16.09.2013. године донео Предлог Програма решавања вишка запослених а 14.10.2013. године и Одлуку о усвајању Програма решавања вишка запослених. Тужени није донео посебан Програм решавања вишка запослених, сматрајући да утврђени предлог Програма и Одлука о усвајању Програма заједно чине Програм решавања вишка запослених. Овакво правно становиште туженог није прихватљиво. По схватању ревизијског суда, из одредби закона произилази да су предлог Програма решавања вишка запослених и Програм решавања вишка запослених два посебна акта које послодавац, под условима из члана 153. Закона о раду, мора донети у случају када се број запослених смањује због економских, технолошких или организационих промена.

Тужени је решење од 19.11.2013. године о отказу тужиљиног уговора о раду донео на основу Програма решавања вишка запослених од 14.10.2013. године, који није донео као посебан акт у којем је наведен и списак запослених који су вишак - њихова имена и презимена, као и податке о квалификационој структури, годинама старости, стажу осигурања и пословима које обављају. Тужиља је идентификована као вишак запослених у Програму решавања вишка запослених који је Надзорни одбор туженог донео 16.08.2013. године, заснованог на принципу добровољности, али јој уговор о раду није отказан на основу тог Програма нити је она добровољно поднела пријаву за престанак радног односа.

Из наведених разлога, нису основани ни наводи туженог о погрешној примени материјалног права, због чега је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић